

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: 04 0 U 016084 25 Uvp

Sarajevo, 05.03.2026. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija Danilović Edine, kao predsjednice vijeća, Krkeljaš Milorada i Džerahović Emire, kao članova vijeća, te Kovač Jasmine, kao zapisničara, u upravnom sporu tužitelja D.A. iz Z., A. bb, protiv akta broj: FZ3/2/2-31-1-1047-14/24 MB/OB: ... od 18.10.2024. godine, tuženog Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje Mostar, u upravnoj stvari ostvarivanja prava na izuzetnu prijevremenu starosnu penziju, odlučujući o zahtjevu tužitelja za vanredno preispitivanje sudske odluke, podnesenog protiv presude Kantonalnog suda u Zenici, broj: 04 0 U 016084 24 U od 18.02.2025. godine, na nejavnoj sjednici održanoj dana 05.03.2026. godine, donio je slijedeću:

P R E S U D U

Zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Kantonalnog suda u Zenici, broj: 04 0 U 016084 24 U od 18.02.2025. godine, odbijena je tužba tužitelja podnesena protiv osporenog rješenja tuženog, broj i datum navedeni u uvodu ove presude, kojim je odbijena žalba tužitelja izjavljena protiv prvostepenog rješenja direktora Kantonalne administrativne službe tuženog u Zenici, broj: FZ7/2/1-35-1-48794-21/23, matični broj: 1160554841 od 05.09.2024. godine, kojim je tužitelju, priznato pravo na izuzetnu prijevremenu starosnu penziju, počev od 16.05.2022. godine, u iznosu od 431,89 KM mjesečno. Isplata penzije po ovom rješenju pripada počev od 16.05.2022. godine. Iznos penzije usklađen na dan donošenja rješenja iznosi 555,82 KM mjesečno. Umjesto ovog iznosa penzije isplaćuje se iznos najniže penzije isplaćene za decembar 2016. godine, usklađene za sva pripadajuća povećanja na dan ostvarivanja prava. Ranije doneseno rješenje o pravu od 13.09.2023. godine zamijenjeno je ovim. Korisnik penzije obavezan je da, u roku od 15 dana, nosiocu osiguranja prijavi svaku činjenicu koja je od uticaja na korištenje odnosno obim prava, u protivnom isplata penzije će biti obustavljena. Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

Protiv navedene presude tužitelj je podnio zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke, zbog povrede federalnog zakona i povrede pravila federalnog zakona o postupku, sa prijedlogom da se pobijana presuda preinači ili ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak. U zahtjevu se navodi da mu nije uzet u obzir staž kod obračuna prilikom određivanja iznosa penzije, koji staž je upisan i evidentiran u radnoj knjižici kod „Krivaja,, d.o.o. Zavidovići, te da je prilikom obračuna penzije primijenjen obračunski koeficijent od 16,25, a trebao je koeficijent 18,26 KM, koji je vrijedio u vrijeme donošenja konačnog rješenja. Smatra da je takvim postupanjem tuženi pogrešno primijenio Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju, da u privremenom rješenju od 13.09.2023. godine po usklađivanju visina penzije iznosi 466,09 KM mjesečno, dok nadležna služba u rješenju od 05.09.2024.

godine navodi da je iznos 431,89 KM, tako da mu je pogrešno utvrđena visina penzije. Konačno predlaže da se zbog navedenog zahtjev uvaži, pobijana presuda ukine, poništi osporeno rješenje tuženog od 18.10.2024. godine i predmet vrati tuženom na ponovni postupak i rješavanje.

Tuženi je u odgovoru na zahtjev za vanredno preispitivanje predložio da se isti kao neosnovan odbije.

Nakon što je, u skladu s odredbom iz člana 45. Zakona o upravnim sporovima (Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 9/05), ispitao zakonitost pobijane presude, u granicama zahtjeva i povreda propisa navedenih u zahtjevu, ovaj sud je odlučio kao u izreci presude, iz sljedećih razloga:

Prema obrazloženju pobijane presude i stanju spisa predmeta, tužitelju je privremenim rješenjem direktora Kantonalne administrativne službe tuženog u Zenici, od 13.09.2023. godine, priznato pravo na izuzetnu prijevremenu starosnu penziju počev od 16.05.2022. godine. Zahtjevom podnesenim 31.10.2023. godine, tužitelj je zatražio da mu se o pravu na starosnu penziju odluči trajnim rješenjem. Postupajući po navedenom zahtjevu prvostepeni organ je utvrdio da je tužitelj rođen .... godine, da je na dan 16.05.2022. godine imao navršениh 60 godina i 13 dana života, da mu ukupan penzijski staž do 16.05.2022. godine, odnosno, do dana prestanka osiguranja iznosi 40 godina i 02 dana, da mu ukupan staž osiguranja ostvaren u periodu od 21.10.1980 do 18.11.2021. godine (sa prekidima), iznosi 34 godine, 02 mjeseca i 12 dana, u skladu sa članom 23. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službene novine Federacije BiH”, broj: 13/18, 93/19 –US F BiH, 94/20 i 90/21, 19/22 i 47/24), odnosno, brojčano iskazano 34,19999, da ukupan poseban staž ostvaren u periodu od 15.10.1991. do 14.04.1992. i od 01.06.1993. do 25.10.1995. godine iznosi 05 godina, 09 mjeseci i 20 dana, u skladu sa članom 36. Zakona, odnosno brojčano iskazano 5,805528, da je visina starosne penzije tužitelja u iznosu od 431,89 KM mjesečno, utvrđena množenjem njegovih ukupnih ličnih bodova od 26,415023 sa vrijednošću općeg boda od 16,35 KM, koliko isti prema odredbi člana 47. i 78. Zakona iznosi na dan ostvarivanja prava na starosnu penziju, zbog čega je prvostepeni organ primjenom člana 144. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju odlučio kao u dispozitivu prvostepenog rješenja broj: FZ7/2/1-35-1-48794-21/23, matični broj: 1160554841 od 05.09.2024. godine. Protiv navedenog rješenja tužitelj je izjavio žalbu, koju je tuženi osporenim rješenjem odbio, zaključivši da je prvostepenim rješenjem pravilno utvrđena visina penzije na dan donošenja rješenja u iznosu od 431,89 KM, uz obrazloženje da je prvostepeni organ na potpuno i pravilno utvrđeno činjenično stanje pravilno primijenio odredbe člana 43. do 47. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, te da su na osnovu podataka matične evidencije aktivnih osiguranika Zavoda, za utvrđivanje ličnog koeficijenta uzete plaće, odnosno osnovice osiguranja ostvarene u periodu od 1980. do 2021. godine i pravilno utvrdio zbir godišnjih ličnih koeficijenata žalitelja u iznosu 19,948273 i dr, a sve kako je to поближе navedeno u samom rješenju, pri čemu se pozvao i na član 101. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, te član 5., a u vezi sa članom 12. Zakona o matičnoj evidenciji o osiguranicima i korisnicima prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja („Službene novine F BiH” broj: 52/11), zaključujući da podatci iz matične evidencije korisnika o plaćama i satima provedenim na radu u iznosima koji su registrovani u matičnoj evidenciji aktivnih osiguranika se smatraju tačnim sve dok se ne dokaže suprotno, zbog čega istaknuti navodi tužitelja u tom pogledu nemaju značaja.

Prvostepeni sud je osporeno rješenje tuženog, kao i prvostepeno rješenje cijenio pravilnim i zakonitim, pa je tužbu protiv osporenog rješenja odbio.

Donošenjem pobijane presude prvostepeni sud nije povrijedio federalni zakon niti povrijedio pravila federalnog zakona o postupku koja su mogla biti od uticaja na rješenje stvari, zbog čega je, po ocjeni ovog suda, zahtjev za vanredno preispitivanje neosnovan.

Naime, odredbom člana 40. Zakona o penzijsko i invalidskom osiguranju (Sl. novine F BiH broj:13/18,90/21,19/22,47/24) propisano je da pravo na starosnu penziju ima osiguranik kada navršši 65 godina života i najmanje 15 godina staža osiguranja, odnosno najmanje 20 godina penzijskog staža ili kada navršši 40 godina staža osiguranja, bez obzira na godine života. Članom 41 istog zakona regulisano je da osiguraniku koji ima navršen staž osiguranja sa uvećanim trajanjem starosna granica za ostvarivanje prava na starosnu penziju iz člana 40. ovog zakona se snižava za ukupno uvećanje staža. Odredbom člana 144. istog zakona propisana je izuzetna prijevremena starosna penzija za osiguranike prema kojoj izuzetno od člana 40. ovog zakona osiguranik ima pravo na starosnu penziju kada navršši 40 godina penzijskog staža i najmanje 62 godine života.

U konkretnom slučaju, tužitelj je ostvario pravo na izuzetnu prijevremenu starosnu penziju primjenom citiranih odredaba Zakona o penzijsko i invalidskom osiguranju u iznosu od 431,89 mjesečno, počev 16.05.2022. godine (iznos je utvrđen množenjem ličnih bodova osiguranika od 26,215023 sa vrijednošću općeg boda, koji je na dan ostvarivanja prava na izuzetnu prijevremenu penziju bio 16,35, a usklađen na dan donošenja rješenja iznos penzije je iznosio 555,82 KM mjesečno (umjesto ovog iznosa penzije isplaćivati će se iznos najniže penzije isplaćene za decembar 2016. godine, usklađene za sva pripadajuća povećanja na dan ostvarivanja prava). Naime, na osnovu podataka matične evidencije aktivnih osiguranika Zavoda, za utvrđivanje ličnog koeficijenta uzete su plaće, odnosno osnovice osiguranja ostvarene u periodu od 1980. do 2021. godine, utvrđen zbir godišnjih ličnih koeficijenata tužitelja u iznosu 19,948273 shodno odredbi člana 45. stav 1. Zakona, na način da se svaka godina računa kao 1, svaki mjesec kao 0,083333, a svaki dan kao 0,002777 i iznosi 33,102718.

Međutim, pogrešno tužitelj smatra da mu je trebalo utvrditi visinu penzije prema općem bodu od 18,25 umjesto primijenjenom općem bodu od 16,35.

Naime, nemaju osnova navodi iz zahtjeva (što je isticano i u tužbi) da mu je trebalo utvrditi visinu penzije prema općem bodu 18,25, iz razloga što je odredbom člana 43. Zakona propisano da se visina starosne penzije određuje tako što lični bodovi osiguranika pomnože sa vrijednošću općeg boda na dan ostvarivanja prava. Imajući u vidu da je Odlukom Federalnog zavoda za PIO/MIO Mostar o usklađivanju vrijednosti općeg boda za 2022. godinu, shodno članu 78. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju broj: FZ1/3-04-7-315-1/22 od 18.04.2022. godine, objavljenoj u „Službenim novinama F BiH“, broj: 34/22 utvrđena vrijednost općeg boda za 2022. godinu od 16,35, to nije bilo osnova za primjenu općeg boda od 18,25 (utvrđen za 2023. godinu) s obzirom da je dana 16.05.2022. godine tužitelj ostvario pravo na penziju.

Bez osnova je i navod iz zahtjeva da nije uzet u obzir staž osiguranja evidentiran u radnoj knjižici tužitelja kod Krivaja d.o.o. Zavidovići, obzirom da se prema članu 24. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju u staž osiguranja sa efektivnim trajanjem računa samo vrijeme koje je osiguranik, poslije 15. godine života, proveo u obaveznom ili dobrovoljnom osiguranju, za koje je uplaćen doprinos. Prema podacima (na osnovu podataka o plaćama i satima provedenim na radu) koji su registrovani u matičnoj evidenciji aktivnih osiguranika proizilazi da staž osiguranja ostvaren u periodu od 21.10.1980 do 18.11.2021. godine (sa prekidima), za tužitelja je utvrđen i iznosi 34 godine, 02 mjeseca i 12 dana, to su suprotni navodi

bez osnova, obzirom da podatci o stažu osiguranja registrovani u matičnoj evidenciji aktivnih osiguranika se smatraju tačnim sve dok se ne dokaže suprotno, a kako je to propisano odredbama Zakona o matičnoj evidenciji o osiguranicima i korisnicima prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja. Pri tom nije isključena mogućnost tužitelja da u posebnom postupku zahtjeva dopunu registrovanih podataka uz dostavljanje dokaza nadležnoj Službi u skladu sa citiranim zakonom.

Iz naprijed navedenih razloga ovaj sud je i ostale navode zahtjeva za vanredno preispitivanje cijenio neosnovanim pa je, primjenom odredbe iz člana 46. stav 1. Zakona o upravnim sporovima, odlučio kao u izreci ove presude.

Zapisničar
Kovač Jasmina, s.r.

Predsjednica vijeća
Danilović Edina, s.r.